

ZŠ P. HOROVA
MICHALOVCE

ZŠ - ISCED 2

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

2. STUPEŇ

Základná škola Pavla Horova Michalovce

ŠKOLSKÝ ROK: 2017/2018

8. ROČNÍK

NÁBOŽENSKÁ

VÝCHOVA rím.-kat.

Vypracoval: Mgr. Iveta Vasiľová

Obsah

Charakteristika predmetu..... 2

Ciele učebného predmetu..... 2

Kľúčové kompetencie	2
Obsahový štandard	4
Výkonový štandard	6
Pedagogické stratégie.....	7
Učebné zdroje.....	7
Hodnotenie	7
Tematický plán.....	8

ZŠ P. HOROVÁ
MICHALOVCE

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty
ZŠ - ISCED 2

2. STUPEŇ

Učebné osnovy vypracované na základe Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 1, schváleného 19.6.2008.

Charakteristika predmetu.

Dôstojnosť človeka

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženstvo / náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a

integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Len vnútorne slobodný človek si je vedomý svojej dôstojnosti, ktorú objavuje v Bohu (8. ročník ZŠ).

Ciele učebného predmetu.

Ročníkový cieľ:

Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka. Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty.

Kľúčové kompetencie

Rozvoj kompetencií:

1. kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie
 - kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
 - rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied
 - prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
 - udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, tj. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti
-
-

1. kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotiť výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

- **komunikačné kompetencie**

Žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane
- účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

- **sociálne a interpersonálne kompetencie**

Žiak

- účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziludských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

- **občianske kompetencie**

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo

- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
 - uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
 - vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
 - rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
 - je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
-

ZŠ P. HOROVÁ
MICHALOVCE

ZŠ - ISCED 2

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

2. STUPEŇ

- chápe základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

- **pracovné kompetencie**

Žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

- **existenciálne kompetencie**

Žiak

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojí si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený si na tomto základe stanoviť nové životné ciele
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera

- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

Obsahový štandard

DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA

- Sebapoznanie (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti)
- Zodpovednosť za prijaté dary
- Sebaprijatie, komplexy

- Sebaúcta

KTO JE ČLOVEK

Ľudská dôstojnosť (Gn,)

Človek ako muž a žena (úcta k človeku, dôstojnosť muža a ženy, matriarchát, patriarchát, sexizmus)

Kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom

• UDSKOSŤ

- Odvrátená tvár ľudskosti (zneužívanie, manipulácia, vojna – v minulosti a dnes, problém „spravodlivých“ vojen)
- Otázky o zmysle utrpenia, pochybnosť ako miesto komunikácie, Boh ukrytý v biede sveta (bol som hladný)
- Božie kráľovstvo ako kráľovstvo pokoja
- Ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji)
- Objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka)

DÔSTOJNOSŤ A VÝKON

„Mať“ alebo „byť“

Hodnota práce a dôstojnosť človeka

Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie Cirkvi)

Utrpenie – sviatosť pomazania chorých

KULTÚRA ŽIVOTA

Kultúra – rozvoj človeka, rozvoj ľudskej spoločnosti

Hodnoty kultúry života a kultúry smrti (liberalizmus – relativizmus hodnôt, konzervativizmus – ochrana hodnôt)

Ľudskosť – kresťanský ideál (kresťanské vzory)

Prierezová téma	Realizovaná v tematickom celku
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA
	Kto je človek
	Ľudskosť
	Dôstojnosť a výkon
	Kultúra života
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA	Dôstojnosť a výkon
	Kultúra života
MEDIÁLNA VÝCHOVA	Kultúra života
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	Kto je človek
	Ľudskosť
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA	Dôstojnosť človeka
	Ľudskosť

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	Kto je človek	
	Kultúra života	
ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM: Náboženská výchova - 8. ročník		Strana 5

ZŠ P. HOROVA
MICHALOVCE

ZŠ - ISCED 2

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

2. STUPEŇ

Výkonový štandard

DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA

Žiak vie

- ⑩ vysvetlí pojmy sebaúcta, sebaaprijatie a komplexy
- ⑩ uvedomí si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov
- ⑩ vyjadriť vlastný názor.
- ⑩ rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty
- ⑩ eliminovať svoje komplexy

trénovať v pozitívnom sebahodnotení.

KTO JE ČLOVEK

Žiak vie

- vysvetlí pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha
- sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma
- oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka
- prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človeku
- opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom
- oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu

- rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu

• U D S K O S Ť

Žiak vie

- položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď
- na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti
- vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania
- prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným
- spoznať a odmietnuť manipuláciu

D Ő S T O J N O S Ť A V Ý K O N

Žiak vie

- vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu
- porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti
- integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca
- nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi
- vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu).

K U L T Ū R A Ž I V O T A

Žiak vie

- zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru
 - na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť
 - uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti
-
-

- akceptovať a preferovať život ako hodnotu
- zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt)
- porovnať spoločenský prínos kresťanských hodnôt pre spoločnosť v porovnaní s prioritami liberalizmu
- podľa zostaveného rebríčka hodnôt v modelových situáciách demonštrovať ich vonkajšie prejavy

Pedagogické stratégie

V danom predmete budú použité tieto formy a metódy:

Brainstorming, diskusia, tvorivá dramatika, skupinová práca, problémové vyučovanie. Práca s internetom pri vyhľadávaní informácií a tvorbe prezentácie, exkurzia.

Učebné zdroje

Dôstojnosť človeka, metodická príručka katolíckeho náboženstva pre 8. roč.ZŠ. 1.vydanie. Sp.Nová Ves: Katolícke pedag. a katech.centrum, n.o.

Sväté písmo Starého a Nového zákona. 1996.Trnava: SSV

Hodnotenie

Predmet náboženská výchova sa na základe rozhodnutia pedag. rady školy hodnotí slovne, a to:

absolvoval(a)/neabsolvoval(a).

Pri hodnotení žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami budeme postupovať v zmysle odporúčaných záverov psychologického vyšetrenia.

ZŠ P. HOROVA
MICHALOVCE

ZŠ - ISCED 2

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

2. STUPEŇ

Tematický plán učiteľa

Predmet: Náboženská výchova

Ročník: 8. ročník

Časová dotácia: 33 hodín/ročne (1 hodina týždenne, bez rozšírenia obsahu, bez navýšenia časovej dotácie)

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	
1. DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA 5. h o d	Názvy podtém:	Obsahový štandard:	▪ vysvetliť pojmy sebaúcta, seba prijatie a komplexy	
	September	• Sebapoznanie (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti)	▪ uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov	
	1. Úvodná hodina	• Zodpovednosť za prijaté dary	▪ vyjadriť vlastný názor.	
	2. Sebapoznanie	• Sebaprijatie, komplexy • Sebaúcta	▪ rozvíjať návyk vonkajších prejavov ▪ sebaúcty ▪ eliminovať svoje komplexy	
	3. Zodpovednosť		▪ trénovať v pozitívnom sebahodnotení dôstojnosti	
	4. Sebaprijatie, komplexy		▪ ľudského života ▪ vnímať potrebu sebariadenia	
	Október		▪ akceptovať vzájomnú spätosť s celým	
	5. Sebaúcta		▪ stvorenstvom	
				formovať postoj nádeje
				prostredníctvom biblických obrazov
				Božej blízkosti.

ZŠ P. HOROVA
MICHALOVCE

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty
ZŠ - ISCED 2

2. STUPEŇ

2. KTO JE ČLOVEK	Názvy podtém:

6. h o d

Október

6. Kto je človek

7. Úcta k človeku

8. Ľudská dôstojnosť

November

10. Pohľad na človeka v dejinách

11. Človek ako muž a žena

12. Kresťanský pohľad na dôstojnosť

človeka

Obsahový štandard:

Ľudská dôstojnosť (Gn,)

Človek ako muž a žena (úcta k človeku, dôstojnosť muža a ženy, matriarchát, patriarchát, sexizmus)

Kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom

)

Žiak vie

- vysvetliť pôvod ľudských práv
 - židovsko-kresťanskej viere
 - jedného Boha
- sformulovať pojem dôstojnosť
človeka vo svetle viery a Svätého písma
- oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka
- prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavom úcty každému človeku
- opísať vnímanie muža a ženy
 - rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom
- oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu
- rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu
- biblických postáv
- vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu
- interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva
a znaky Božieho záchranného konania.

3. ĽUDSKOSŤ	Názvy podtém:	
9. h o d .		
	December	
		Odvrátená tvár 13. ľudskosti
		14. Vojna v minulosti a dnes
		15. Zmysel utrpenia

Január

16. Boh ukrytý v biede sveta

17. Božie kráľovstvo

18. Opakovanie

Február

19. Ľudskosť, tolerancia

20. Ježišov postoj k ľuďom na okraji

21. Objavenie ľudskosti

Obsahový štandard:

- Odvrátená tvár ľudskosti (zneužívanie, manipulácia, vojna – v minulosti a dnes, problém „spravodlivých“ vojen)

- Otázky o zmysle utrpenia, pochybnosť ako miesto komunikácie, Boh ukrytý v biede sveta (bol som hladný)
 - Božie kráľovstvo ako kráľovstvo pokoja
 - Ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia, Ježišov postoj k ľuďom na okraji)
 - Objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka)
-

Žiak vie

- položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď
- na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti
- vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania
- prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným
- spoznať a odmietnuť manipuláciu

oblasť: Človek a hodnoty		ZŠ - ISCED 2		
4. DÔSTOJNOSŤ A VÝKON	Názvy podtém:	Obsahový štandard:	Žiak vie	
6. hod.				
	Marec	„Mať“ alebo „byť“	vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu	
	22. Mať alebo byť	Hodnota práce a dôstojnosť človeka	porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti	
	23. Hodnota práce	Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie		
	24. Veľkonočné obdobie	Cirkvi)	integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho	
	Apríl	Utrpenie – sviatosť pomazania chorých	cítienia spoločnosti i jednotlivca	
	25. Cirkev slabých		nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi	
	26. Sv. pomazania chorých		vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu).	
			tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií	
5. KULTÚRA ŽIVOTA	Názvy podtém:	Obsahové štandardy:	Žiak vie	
7. hod.				
	Apríl	Kultúra – rozvoj človeka, rozvoj ľudskej spoločnosti	Žiak vie	
	27. Kultúra rozvoj človeka		položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia	
		Hodnoty kultúry života a kultúry smrti	a hľadať na ne odpoveď	
	Máj	(liberalizmus – relativizmus hodnôt,	na základe poznania dejinných	
	28. Kultúra rozvoj	konzervativizmus – ochrana		

	spoločnosti	hodnôt)		
				súvislostí hľadať príčiny odvrátenej
				tváre ľudskosti
	29. Hodnoty kultúry života a smrti	Ľudskosť – kresťanský ideál (kresťanské vzory)	•	vnímať
				nebezpečenstvo
	30. Ochrana hodnôt			náboženského fundamentalizmu,
				intolerancie a odsudzovania
	31. Ľudskosť – kresťanský ideál			• prejaviť vonkajší skutok empatie
				voči iným
				• spoznať a odmietnuť manipuláciu
ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM: Náboženská výchova - 8. ročník		Strana 11		

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty
ZŠ - ISCED 2

2. STUPEŇ

Jún

1. Kresťanské vzory

1. Opakovanie

